

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 092 78/99-5016
Signatura: bi2cs109

Oblastní pracoviště č. 9 Hradec Králové
Okresní pracoviště Jičín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Pecka, č. p. 38, 507 82 Pecka
IZO:	060 114 011
Ředitelka školy:	p. Marie Doležalová
Zřizovatel:	Obec Pecka, č. p. 2, 507 82 Pecka
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Jičín, Denisova 1073, 506 01 Jičín
Termín inspekce:	29. dubna, 3. května 1999
Inspektor:	PaedDr. Markéta Stuchlíková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol vydané ŠÚ Jičín pod č.j. 192/96-00 s účinností od 18. března 1996, zřizovací listina schválená a vydaná Obecním zastupitelstvem dne 3. prosince 1993 včetně dodatku ze dne 14. listopadu 1996, Rozhodnutí MŠMT ČR ze dne 11. června 1996 č.j. 21 471/96-60 o povolení výjimky o zařazení Základní škola Pecka do sítě škol ve smyslu § 6 odst. 5 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením, rozvrh hodin 1998/99, Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy ve školním roce 1997/98, Výsledky logopedické práce za 1. pololetí šk. roku 1998/99, Zpráva o práci s dyslektiky za 1. pololetí šk. roku 1998/99, třídní knihy, personální dokumentace pracovníků školy, Zpráva okresního hygienika č.j. H 232/96/DrHr/Kl/4653 ze dne 8. ledna 1996, Návrh organizačního řádu Základní školy Pecka, podkladová inspekční dokumentace, Školní řád, učební osnovy vzdělávacího programu Základní škola schválené MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č.j. 16 847/96-2 se změnami a dodatky schválenými MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod č.j. 25 018/98-22, učební plány pro šk. rok 1998/99, hospitační záznamy, pracovní sešity žáků.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní škola Pecka byla zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou od 1. ledna 1994. V letošním školním roce je organizována jako osmitřídní s 125 žáky (I. stupeň - 4. třídy, spojený 2. a 3. ročník; II. stupeň – 4. třídy). Škole byla udělena výjimka ve smyslu § 6 odst. 5 zákona č. 29/1984, o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Součástí školy je školní jídelna a školní družina.

Spádový obvod školy tvoří obec Pecka a další přilehlé obce – např. Bělá u Pecky, Bukovina u Pecky, Horní Brusnice, Arnoštov, Kal, Staňkov, Uhlíře, Vidonice (85 žáků místních, 40 dojíždějících).

V suterénu budovy školy se nachází tělocvična, šatna, sociální zařízení, žákovská dílna, šatny žáků, kotelna, sklady, dílny pro práce školníka, prádelna a sklad zeleniny pro školní jídelnu. V přízemí je učebna hudební výchovy a cizích jazyků, depozitář žákovské a učitelské knihovny, žákovská kuchyně, sklad CO, sklad učebnic a školních potřeb, školní kuchyně, školní jídelna, sklady pro školní jídelnu a sociální zařízení. Učebny I. stupně jsou v I. poschodí (dále je tu knihovna, učebna a kabinet fyziky a chemie, kabinet pro I. stupeň, sborovna, ředitelna, kancelář ekonomické pracovnice a vedoucí školní jídelny, klub pro učitele a sociální zařízení. Učebny 6. – 9. ročníku jsou umístěny ve II. poschodí (i učebna přírodopisu, učebna dějepisu a zeměpisu, učebna výtvarné výchovy, školní družina, učebna výpočetní techniky, kabinet přírodopisu a technický kabinet, sociální zařízení).

Součástí školy je pozemek, kde žáci pracují v rámci pracovních činností. Dále školní hřiště, které je volně přístupné žákům i veřejnosti i v době mimo vyučování. K výuce slouží i hřiště Tělovýchovné jednoty Harant Pecka.

Od roku 1990 proběhla ve škole řada rekonstrukčních prací – generální oprava sociálního zařízení, hydroizolace celé budovy, oprava tělocvičny, vodovodu a odpadů, střechy, nové podlahy, obložení stěn, plynofikace ústředního vytápění, vybudování počítačové učebny, žákovské kuchyně, školního hřiště na streetball, atd.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Pro výuku českého jazyka a dějepisu mají žáci k dispozici moderní učebnice včetně dějepisných atlasů.

Učební pomůcky jsou zastoupeny v dostatečné míře a ve vyučovacích hodinách byly v době inspekce využívány (mapy, diapozitivy, knihy, videokazety, obrázky). Nové učební pomůcky jsou zakupovány s ohledem na jejich míru využití a dle finančních možností.

Hodiny dějepisu probíhají v dobře vybavené učebně dějepisu a zeměpisu – v zadním prostoru jsou umístěny mapy, v lavicích mají žáci dějepisné atlasy, didaktická technika je připravena k použití dle potřeby vyučujících (video, televizor, zpětný projektor, diaprojektor atd.).

Současné množství a zastoupení didaktické techniky je postačující po efektivní zabezpečení výuky obou předmětů.

Během inspekce byla didaktická technika funkčně využívána při výuce dějepisu a v jedné hodině českého jazyka na I. stupni.

Podnětně působící prostředí žákovské a učitelské knihovny, barevně sladěný nábytek a celková uspořádanost prostoru svědčí o snaze vedení školy podporovat zájem žáků o četbu a umocnit jejich estetický prožitek.

Celkově je úroveň materiálně technických podmínek pro výuku českého jazyka a dějepisu hodnocena spíše nadprůměrně.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Výuka sledovaných předmětů probíhala v prostorných světlých třídách, které byly vybaveny tabulemi, umyvadly s tekoucí vodou a zatemněním na oknech. Velikost a kapacita učeben je vzhledem k počtu žáků ve třídách nadprůměrná. Jednotlivé učebny jsou vkusně a funkčně vyzdobeny, vyučující společně se žáky v řadě učeben vytvořili inspirující prostředí a atmosféru (malba na oknech, květiny, funkční pomůcky, práce žáků). Zařízení a vybavení učeben školním nábytkem je na dobré úrovni. Pozitivně lze hodnotit v zadních částech učeben umístění stolů se židličkami a kobercem, které jsou využívány v průběhu výuky ke skupinovým pracím, o přestávkách k relaxaci žáků.

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek v zásadě respektuje psychohygienické zásady a provozní možnosti školy.

Přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním (po páté vyučovací hodině) trvá 50 minut, což je v rozporu s § 9 odst. 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, která stanoví délku přestávky nejméně šedesátiminutovou.

Relaxační a pohybový režim školy je dodržován. Ve sledovaných hodinách vyučující dbali na vyvětrání učeben a při únavě žáků zejména na I. stupni zařazovali relaxační činnosti.

O přestávkách mohou žáci ve třídách využívat odpočinkové a hrací kouty se stolky a židličkami v zadních částech učeben, kde jsou umístěny i menší skříňky na pomůcky, knihovničky, vitríny.

Pitný režim žáků je zabezpečen termosy s čajem umístěnými na chodbě a v průběhu dne je respektován.

Světelné a tepelné podmínky posuzovány subjektivně byly dobré.

Hygienická úroveň úklidových prací vykonávaných ve škole během inspekce byla velmi vysoká.

Úroveň psychohygienických podmínek školy je hodnocena průměrně.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výchovně vzdělávací činnost školy je zajištěna 10 pedagogickými pracovníky (z toho 1 vychovatelka). V současné době dokončuje jedna vyučující vysokoškolské studium pro I. stupeň se zaměřením na speciální pedagogiku.

Předmět český jazyk na II. stupni a dějepis vyučují učitelé s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí (na I. stupni je bez odborné způsobilosti vyučováno 20 % hodin českého jazyka).

Personální obsazení výuky předmětu český jazyk na II. stupni a dějepisu je nadprůměrné, českého jazyka na I. stupni průměrné.

4 Plnění učebních osnov

Výuka ve všech ročnících probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola.

Na základě hospitačních zjištění a provedení porovnání obsahu učebních osnov s obsahem předložených tematických plánů a zápisů odučených hodin v třídních knihách lze konstatovat, že výuka předmětů český jazyk a dějepis probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty.

Tematické plány vyučujících korespondují s učebními osnovami a do jejich obsahu byly zapracovány úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola.

Péče o žáky s vývojovými poruchami učení je prováděna na základě individuálních vzdělávacích plánů, ve kterých jsou v předmětu český jazyk stanoveny možnosti a postupy práce s jednotlivými žáky. Náprava vad řeči u žáků I. stupně je zajištěna 3 asistentkami, všechny vyučující I. stupně jsou proškolenými dyslektickými asistentkami pro individuální reedukaci a kompenzaci vývojových poruch učení.

V rámci vzdělávacího programu je pro žáky 4. ročníků uskutečňována výuka dopravní výchovy na dopravním hřišti v Jičíně (na jaře proběhla dopravní soutěž v obci). Ve dnech 23. – 30. ledna 1999 zorganizovala škola pro žáky 7. – 8. ročníku lyžařský výcvikový kurz, který byl veden kvalifikovaným instruktorem a pedagogickým pracovníkem bez platného osvědčení.

Plnění učebních osnov při výuce českého jazyka a dějepisu je průměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Předmět je vyučován na II. stupni vyučující s krátkou pedagogickou praxí, která výstavbu a průběh jednotek výuky orientovala na stanovený učební cíl.

Úvod všech hodin byl věnován uvedení jejich obsahu a cíle s eventuálním zdůrazněním návaznosti na již probrané učivo. Jednotlivé činnosti byly zařazovány v logické návaznosti a posloupnosti.

Obsah učiva korespondoval s učebními dokumenty. Výběr materiálů pro výuku byl volen adekvátně k věcnému obsahu učební látky. Frontální styl výuky byl v procesu výuky doplňován snahou vyučující o řízený rozhovor, vyvozování poznatků společně se žáky. Jazyk vyučující byl kultivovaný, její vztah k žákům pozitivní.

V mluvnických hodinách jsou znalosti žáků o českém pravopisu postupně prohlubovány. Kvalita písemného projevu žáků je vyučující průběžně kontrolována.

Základem literárních hodin byl literárněhistorický výklad spojený s osvojováním základních literárněvědných pojmů a práce s literárním dílem. Žákům nečinila potíže významová interpretace a porozumění smyslu díla.

V jedné z hodin chybělo závěrečné ucelování komplexu probraných poznatků, dostatečný prostor pro ověření pochopení probíraného učiva žáky.

Na I. stupni byly zhlédnuty 2 vyučovací hodiny českého jazyka, které se vyznačovaly dobrou strukturací a metodickým vedením s využitím názorných pomůcek, problémových otázek a zařazováním zábavných forem práce (jedna hodina byla vyučována bez odborné způsobilosti).

Vyučující často používaly pochvalu a povzbuzení žáků k činnosti, uplatňovaly individuální přístup k žákům.

Průběžnou motivaci získávaly vyučující pozornost žáka a pozitivně hodnotily pokroky jednotlivých dětí v komunikačních dovednostech.

V hodinách byly použity induktivní přístupy, které dětem český jazyk přibližují, činí srozumitelným a prakticky použitelným – dostatek názoru a příkladů k pozorování, vyvozování společných závěrů, naučení se nejdůležitějším příkladům z paměti.

Základní pojmy vysvětlovaly vyučující jasně a při jazykové analýze použily přiměřených postupů. Aktivita žáků často přesahovala rámec průměrnosti.

V literární výchově vedla vyučující žáky k tomu, aby dokázali výrazné postavy příběhu slovně charakterizovat. Kromě společného hlasitého čtení zařadila vyučující i čtení tiché. Žáci jsou vedeni k soustavnějšímu zájmu o knihy včetně vnímání jejich výtvarné hodnoty. Relaxační chvílky byly zařazovány vhodně.

Výuka předmětu český jazyk je celkově hodnocena spíše nadprůměrně.

Dějepis

Hodiny měly tradiční styl, byly vedeny klasickými metodami a způsoby výuky. Koncipovány byly částečně jako opakovací a shrnující, částečně výkladové.

Podle povahy jednotlivých fází společenského vývoje a událostí se vyučující ve svém výkladu zaměřili na zvýraznění ekonomických, kulturních a politických zřetelů tak, aby podali pokud možno celistvý a zajímavý pohled na historii.

Činnost žáků v hodinách byla pestrá, žáci se se zájmem zapojovali do výuky. Zadávány jim byly převážně úkoly vyžadující sdělení poznatků a pamětní reprodukci.

Témata byla žákům blíže určena klíčovými pojmy a jejich zápisem na tabuli. Využíváno bylo názorných pomůcek, v jedné z hodin byla použita didaktická technika.

V hodinách byla vytvořena atmosféra tvořivé spolupráce, vyzvednuty byly i všelidské hodnoty – svoboda, demokracie, kulturnost vztahů mezi lidmi a národy.

Při výuce byla uplatňována zpětná vazba směřující k ověření znalostí žáků a úrovně pochopení nového učiva. Žáci na kladené otázky většinou dobře odpovídali. Úroveň prokazovaných znalostí byla velmi dobrá.

Projev vyučujících byl kvalitní.

V závěru hodin bylo provedeno zhodnocení práce.

Výuka předmětu dějepis je celkově hodnocena spíše nadprůměrně.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V rámci hospitační činnosti byly sledovány následující cíle a priority: práce a výsledky žáků v hodinách, procesuální dovednosti žáků (komunikace a učební dovednosti), nároky na morální i občanskou zodpovědnost při utváření žákovy osobnosti včetně utváření pravidel chování, sociálních a studijních návyků. Hodnocení vychází zároveň z kontroly písemných prací a sešitů žáků.

Na základě pozorování konaného v průběhu inspekční činnosti lze konstatovat, že jako povinnost učitelů je vedením školy vyžadován soulad výchovné a vzdělávací práce, náročnost na žáky, konzultační činnosti a vyučovací styl, podporující samostatnost, tvořivost a participaci žáků na vyučování.

Rozvíjení jazykové kompetence a komunikačních dovedností je věnována pozornost zejména v předmětu český jazyk, ve kterém se snaží vyučující poskytnout žákům časté příležitosti pro ústní komunikaci, psaní a čtení. Celkově se komunikační schopnosti žáků v hodinách a v písemném projevu jeví průměrnými.

Učební dovednosti žáků byly ve sledovaných hodinách rozvíjeny v požadovaném rozsahu - důraz byl kladen na osvojené vědomosti a poznatky, schopnost jejich aplikace, schopnost žáků spolupracovat a vyvozovat nové skutečnosti a závěry. Žáci v hodinách neměli problémy s pochopením základních pojmů i řešením jednoduchých problémů v rámci zadaných úkolů vyžadujících i složitější myšlenkové operace (např. srovnávání, zobecnění).

Formativní působení bylo zastoupeno v jednotlivých vyučovacích hodinách a prolínalo se složkou poznávací. Žáci jsou vedeni k pečlivosti, pořádku, zodpovědnosti při plnění domácích a školních úkolů, vedení sešitů. Časté sebehodnocení žáků vyžadované od vyučujících a jeho korekce z jejich strany a ze strany spolužáků je nutí ke kritickému pohledu na svoje vlastní výkony a plnění povinností.

V hodinách dějepisu se žáci aktivně zapojovali do výuky, projevovali snahu po samostatném hodnocení jevů, vyhledávání objektivních souvislostí mezi fakty. Vykazovali dobrou znalost základních dat probíraných historických etap. Vyučující se snaží podávat pohled na historii zajímavě s využitím dostupných materiálů a didaktické techniky.

Pravidelné a účelné využívání učebnic učí žáky pracovat s knihami jako s důležitým zdrojem informací nezbytným pro další poznání.

Pracovní návyky žáků na I. stupni jsou utvářeny v tvořivé atmosféře výuky.

Žáci nemají žákovské knížky, hodnocení však učitelé provádějí pravidelně a referují rodičům o prospěchu a chování žáků ve stanovených konzultačních dnech.

Škola v rámci svých podmínek nabízí žákům 7. – 9. ročníku poměrně širokou nabídku povinně volitelných předmětů, které umožňují realizovat jejich individuální vzdělávací zájmy. Pro žáky I. stupně fungují zájmové kroužky – anglický jazyk, hra na flétnu, hra na kytaru a sportovní kroužek.

Nedílnou součástí formativního působení na žáky jsou rozsáhlé mimotřídní a mimoškolní aktivity, z nichž některé patří již k tradičním. Vedení školy organizuje a podporuje nadstandardní aktivity ve velkém měřítku – sportovní akce, návštěvy divadelních představení, koncertů, výstav, účast žáků v nejrůznějších soutěžích. V letošním školním roce škola uspořádala i úspěšné akce pro veřejnost – např. Slavnostní koncert ke vzniku ČR na hradě Pecka a Vánoční koncert v chrámu sv. Bartoloměje v Pecce za účasti dětského pěveckého sboru Skřivánek.

V průběhu inspekce se žáci chovali na odpovídající úrovni.

Škola je z hlediska rozvoje osobnosti, utváření všeobecné kulturnosti, hodnotových orientací a postojů hodnocena celkově spíše nadprůměrně. Formativní působení na žáky ve sledovaných hodinách bylo rovněž spíše nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Základní škola Pecka se nachází v pěkném podnětném prostředí a dobré materiálně technické zázemí umožňuje realizaci vzdělávacího programu na odpovídající úrovni.

Prostorové podmínky vzhledem k současnému počtu žáků jsou nadprůměrné.

Výuka předmětů český jazyk a dějepis probíhá v souladu s normativními dokumenty a je hodnocena spíše nadprůměrně.

Pozitivem hodin českého jazyka je především činnostní charakter většiny hodin, dobrá pracovní atmosféra, snaha vyučujících důsledně korigovat jazykové projevy žáků z hlediska spisovné normy.

Hodiny dějepisu jsou vedeny aktivizujícím způsobem a vysoká efektivita hodin byla podpořena dobrými motivačními schopnostmi vyučujících.

Příjemné a estetické prostředí školy a podpora osobního rozvoje žáka přispívají ke stimulačnímu klimatu školy.

Výsledky a podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou hodnoceny celkově spíše nadprůměrně.

razítko

Podpis inspektora:

PaedDr. Markéta Stuchlíková, v. r.

V Jičíně dne 20. května 1999

Přílohy: ---

Inspekční zprávu jsem převzala dne 25. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy p. Marie Doležalová, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1999-06-8	092 84/99-5016
Školský úřad:	1999-06-8	092 115/99-5033

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	připomínky nebyly vzneseny